

Витамины: функции, витаминный дефицит

Рекомендательный список литературы

Подавляющее большинство химических реакций в организме являются каталитическими. Витамины те волшебные катализаторы, которые обеспечивают нормальную жизнедеятельность организма, хотя сами в этих химических реакциях не участвуют. Недостача хотя бы одного из витаминов — и вся сложная химическая лаборатория под названием «организм» даёт сбой в своей слаженной работе.

Без витаминов невозможно нормальное функционирование ни одного органа и системы органов в организме — это прописная истина, но есть другие вопросы : сколько витаминов нужно организму, из каких источников их лучше получать, в каком соотношении и что больше они приносят — пользы или вреда?

На эти вопросы в значительной мере дают ответ предлагаемые в данном рекомендательном списке литературы источники, которые будут полезны на наш взгляд, специалистам-медикам различной специализации.

Список состоит из разделов:

I. Функции витаминов: общие вопросы.

II. Витаминная недостаточность: влияние на организм, профилактика и лечение.

III. Витаминотерапия.

IV. Роль витаминов в жизни ребенка.

I. ФУНКЦИИ ВИТАМИНОВ: ОБЩИЕ ВОПРОСЫ

1. **Ильина С. И.** Здоровье на вашем столе / С. И. Ильина. - К. : Медицина, 2012. - 424 с.
615.35 Л 86
2. **Квертулин** : витамин Р, пребиотик, гепатопротектор. - Одесса, 2012. - 20 с.
615.7 К 32
3. **Лифляндский В. Г.** Витамины и минералы / В. Г. Лифляндский. - М. : ЗАО «ОЛМА Медиа Групп», 2010. - 640 с.
615.35 Л 64
4. **Луцкий И. С.** Витамины группы В в клинической практике / И. С. Луцкий. - ДГМУ им. М. Горького, 2007. - 16 с.
615.35 Л 86
5. **Прозоровский В. Б.** Витамины для всех возрастов. Полный справочник. Всё, что нужно знать о витаминах и микроэлементах. - М.: Издательство Центрполиграф, 2010. - 155 с.
615.35 П 79
6. **Циттлау Й.** Витаминный шок. Почему витамины вредят вашему здоровью? / Й. Циттлау, Х. -У. Грим. - СПб. : Питер, 2011. - 272 с.
613.2 Ц 74

***

7. **Азбука** витаминов / подгот. А. Демецкая // Фармацевт практик. - 2016. - № 4. - С. 34.
8. **«Весенние»** витамины для красоты, ума и бодрости духа // Фармацевт практик. - 2016. - № 4. - С. 36.
9. **Витамин D:** вновь в центре внимания / подгот. Р. Примак // Фармацевт практик. - 2015. - № 4. - С. 24-25.
10. **Зайков С. В.** Імунотропні властивості пробіотиків, вітамінів та мікроелементів / С. В. Зайков // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. - 2015. - № 3-4. - С. 21-28.
11. **Мазур І. П.** Вітамін D: метаболізм, функції та важливість для організму

людини. Роль у патогенезі генералізованого пародонтиту. Частина 1 / І. П. Мазур, В. Є. Новошицький // Современная стоматология. - 2014. - № 1. - С. 40-45.

12. **Мазур І. П.** Вітамін D: метаболізм, функції та важливість для організму людини. Роль у патогенезі генералізованого пародонтиту. Частина 2 / І. П. Мазур, В. Є. Новошицький // Современная стоматология. - 2015. - № 4. - С. 51-54.
13. **Мифы** о витаминах // Участковый врач. - 2014. - № 1. - С. 22.
14. **Мифы** о витаминах // Участковый врач. - 2014. - № 2. - С. 32.
15. **Резніченко Н. Ю.** Значення вітамінопрофілактики для попередження виникнення дерматологічної патології та збереження здоров'я населення / Н. Ю. Резніченко // Журнал дерматовенерології та косметології ім. М. О. Торсуєва. - 2013. - № 1-2. - С. 75-80.

II. ВИТАМИННАЯ НЕДОСТАТОЧНОСТЬ: ВЛИЯНИЕ НА ОРГАНИЗМ, ПРОФИЛАКТИКА И ЛЕЧЕНИЕ

16. **Дефицит** и недостаточность витамина D: эпидемиология, диагностика, профилактика и лечение / под ред. Проф. В. В. Поворознюка, проф. П. Плудовски. - К. : Издатель Заславский А. Ю., 2015. - 262 с.

***

17. **Активные** формы фолатов в акушерстве / О. А. Громова, И. Ю. Торшин, Н. К. Тетраушвили, О. А. Лиманова // Научно-практический журнал акушерства и гинекологии. - 2013. - № 8. - С. 97-102.
18. **Булавенко О. В.** Роль вітаміну D у розвитку та перебігу синдрому полікістозних яєчників / О. В. Булавенко, О. В. Фурман // Здоровье женщины. - 2013. - № 2. - С. 125-127.
19. **Влияние** бариатрических операций на обмен витаминов у больных ожирением / Н. А. Бодунова, Р. Г. Аскерханов, И. Е. Хатьков [и др.] // Терапевтический архив. - 2015. - Т. 87, № 2. - С. 70-76.
20. **Гавалко Ю. В.** Дефіцит вітаміну B12 у людей літнього та старечого віку / Ю. В. Гавалко // Проблемы старения и долголетия. - 2015. - № 1. - С. 78-87.
21. **Громова О. А.** Врожденные пороки развития как следствие дефицита витаминов: систематический анализ и практические выводы / О. А. Громова // Научно-практический журнал акушерства и гинекологии. - 2013. - № 7. - С. 93-100.
22. **Дефіцит** вітаміну D та його сучасна лабораторна діагностика / В. Б. Зафт, А. А. Зафт, Ж. О. Клімова [та ін.] // З турботою про жінку. - 2015. - № 3. - С. 88-90.
23. **Дефіцит** вітаміну D та його сучасна лабораторна діагностика / В. Б. Зафт, А. А. Зафт, Ж. О. Клімова [та ін.] // З турботою про жінку. - 2015. - № 4. - С. 25-26.
24. **Дроздов В. Н.** Дефицит витамина D как фактор полиморбидности / В. Н. Дроздов // Гастроэнтерология. - 2015. - № 6. - С. 82-88.
25. **Ефективність** застосування фортифікованого хліба у жінок постменопаузального періоду з дефіцитом та недостатністю вітаміну D / В. В. Поворознюк, В. Ф. Доценко, Н. І. Балацька [та ін.] // Проблемы старения и долголетия. - 2016. - № 1. - С. 148-155.
26. **Клинический** полиморфизм генетического дефицита энзимов цикла фолиевой кислоты / Д. В. Мальцев, Л. В. Натрус, А. П. Чуприков [и др.] //

- Український неврологічний журнал. - 2016. - № 2. - С. 7-16.
27. **Медикаментозна** корекція структурно-функціонального стану хрящової тканини при аліментарному D-гіповітамінозі / Г. В. Гайко, О. В. Калашніков, А. Т. Бруско, Т. П. Чалайдюк // Травма. - 2014. - № 2. - С. 16-19.
28. **Недостатність** вітаміну D в генезі порушень репродуктивного здоров'я / Т. Ф. Татарчук, О. В. Булавенко, І. М. Капшук, В. О. Тарнопольська // Український медичний часопис. - 2015. - № 5. - С. 56-61.
29. **Орловський В. Ф.** Вплив корекції гіповітамінозу D на перебіг ішемічної хвороби серця у поєднанні з метаболічним синдромом / В. Ф. Орловський, М. А. Гордіна // Сучасні медичні технології. - 2014. - № 1. - С. 28-33.
30. **Пирогова В. І.** Перебіг гестаційного процесу у вагітних з нестачею або дефіцитом вітаміну D / В. І. Пирогова, Н. І. Жемела // Здоров'я жінчини. - 2015. - № 5. - С. 24-27.
31. **Поворознюк В. В.** Асоціація дефіциту вітаміну D з показниками метаболізму кісткової тканини у хворих на хронічні обструктивні захворювання легень / В. В. Поворознюк, Н. П. Масік // Український терапевтичний журнал. - 2013. - № 2. - С. 59-64.
32. **Поворознюк В. В.** Вміст вітаміну D у хворих на автоімунний тиреоїдит із зниженою функцією щитоподібної залози / В. В. Поворознюк, І. В. Паньків // Міжнародний ендокринологічний журнал. - 2014. - № 5. - С. 27-30.
33. **Поворознюк В. В.** Вплив вітаміну D на показники активності захворювання у пацієнтів із ревматоїдним артритом / В. В. Поворознюк, О. В. Синенький, Н. І. Балацька // Український ревматологічний журнал. - 2016. - № 2. - С. 45-48.
34. **Роль** вітаміну D у формуванні вертебрального больового синдрому в жінок у постменопаузальному періоді залежно від мінеральної щільності кісткової тканини / В. В. Поворознюк, Т. В. Орлик, Н. І. Балацька, В. Я. Муц // Ортопедия, травматология и протезирование. - 2015. - № 1. - С. 58-62.
35. **Роль** фортифікованих продуктів у корекції вітамін-D-дефіцитних станів : (огляд літератури та результати перших досліджень) / В. В. Поворознюк, Н. І. Балацька, В. Ф. Доценко [та ін.] Боль. Суставы. Позвоночник. - 2014. - № 3. - С. 31.
36. **Ткаченко Л. И.** Нарушение метаболизма витамина D у больных хроническим гепатитом С на фоне ожирения и инсулинорезистентности. Влияние на развитие фиброза и исходы противовирусной терапии / Л. И. Ткаченко // Инфекционные болезни. - 2015. - № 2. - С. 13-18.
37. **Шевчук С. В.** Статус вітамінів B9 та B12 у пацієнтів із антифосфоліпідним синдромом, зв'язок із перебігом захворювання та ураженням серцево-судинної системи / С. В. Шевчук, І. П. Кувікова // Український ревматологічний журнал. - 2014. - № 4. - С. 60-66.

III. ВИТАМИНОТЕРАПИЯ

38. **Алтуніна Н. В.** Зміни параметрів внутрішньосерцевої гемодинаміки у хворих на цукровий діабет 2 типу, які перенесли інфаркт міокарда без зубця Q, під впливом альфа-ліпоєвої кислоти / Н. В. Алтуніна, В. Г. Лизогуб, О. М. Бондарчук // Серце і судини. - 2016. - № 2. - С. 89-95.
39. **Анохіна Г. А.** Біотин : незаслужено забутий вітамін та його роль у корекції метаболічних порушень при цукровому діабеті 2-го типу / Г. А. Анохіна, Н. В. Харченко, В. В. Харченко // Сімейна медицина. - 2015. - № 2. - С. 8-11.
40. **Беловол А. Н.** Альфа-липоевая кислота : от фармакологических свойств к клиническому применению / А. Н. Беловол, И. И. Князькова // Ліки України. - 2015. - № 7. - С. 4-10.

41. **Бондарь И. А.** Альфа-липовая кислота — доказательства эффективности лечения диабетической нейропатии / И. А. Бондарь, Е. А. Королева // Міжнародний неврологічний журнал. - 2014. - № 4. - С. 137-142.
42. **Витамин А** : интенсивный фотоомолаживающий уход. Препараты линии «Интенсив витамина А» для лечения процессов старения кожи // Косметолог. - 2016. - № 1. - С. 100-101.
43. **Влияние** селективного активатора рецептора витамина D парикальцитола на сердечно-сосудистую систему и кардиоренальную протекцию / Д. Дупланчич, М. Цезарич, Н. К. Поляк [и др.] // Нефрология. - 2014. - № 2. - С. 25-32.
44. **Возможности** альфа-липовой кислоты в снижении массы тела и коррекции липидного профиля у пациентов с ожирением и метаболическим синдромом / подгот. Т. Чистик // Міжнародний ендокринологічний журнал. - 2015. - № 6. - С. 62-66.
45. **Gomes M. В.** Потенциал применения альфа-липовой кислоты при сахарном диабете и других хронических заболеваниях / М. В. Gomes, Negrato С. А. // Діабет. Ожиріння. Метаболічний синдром. - 2015. - № 1. - С. 90-96.
46. **Горобейко М. Б.** Оцінка ефективності комбінованої терапії хворих на синдром діабетичної стопи препаратами альфа-ліпової кислоти і низькомолекулярного гепарину / М. Б. Горобейко // Міжнародний ендокринологічний журнал. - 2014. - № 4. - С. 63-66.
47. **Досвід** використання препаратів тіоктової кислоти у жінок із надлишковою масою тіла, які застосовують комбіновану оральну контрацепцію / Н. В. Авраменко, І. Б. Грідіна, О. А. Нікіфоров, О. О. Ломейко // Запорозький медичний журнал. - 2014. - № 1. - С. 6-8.
48. **Дужий І. Д.** Гормонально-генетичнозалежна терапія з використанням вітаміну К хворих з приводу виразкової кровотечі / І. Д. Дужий, С. В. Харченко // Клінічна хірургія. - 2016. - № 4. - С. 9-11.
49. **Журавлева Л. В.** Влияние комплексной терапии с включением альфа-липовой кислоты на сочетанное течение хронического панкреатита и сахарного диабета типа 2 / Л. В. Журавлева, Ю. А. Шеховцова // Практикуючий лікар. - 2016. - № 2. - С. 10-15.
50. **Заводнова З. І.** Можливості фармакотерапії діабетичної полінейропатії комбінованими препаратами вітамінів групи В / З. І. Заводнова // Український неврологічний журнал. - 2015. - № 2. - С. 55-58.
51. **Клинико-фармакологические** аспекты применения тиоктовой кислоты у пациентов с сахарным диабетом типа 2 / М. Журавлева, В. Кулес, Г. Городецкая [и др.] // Врач. - 2015. - № 12. - С. 41-46.
52. **Компаниец К. Н.** Применение альфа-липовой кислоты у больных хроническим некалькулезным холециститом в сочетании с ишемической болезнью сердца / К. Н. Компаниец // Міжнародний медичний журнал. - 2016. - № 1. - С. 27-29.
53. **Купаев В. И.** Бронхиальная астма и витамин Д : современный взгляд на проблему / В. И. Купаев, М. С. Горемыкина // Астма и аллергия. - 2015. - № 4. - С. 5-8.
54. **Нашивочникова Н. А.** Антиоксидантная терапия бесплодного брака / Н. А. Нашивочникова, В. Н. Крупина, С. А. Селиванова // Урология. - 2015. - № 3. - С. 71-74.
55. **Панькив В. И.** Эффективность использования альфа-липовой кислоты при диабетической нейропатии / В. И. Панькив // Міжнародний ендокринологічний журнал. - 2015. - № 2. - С. 59-65.
56. **Периконцепционный** прием фолиевой кислоты и мультивитаминных комплексов с целью профилактики врожденных пороков развития //

Медицинские аспекты здоровья женщины. - 2014. - № 1. - С. 28-34.

57. **Поворознюк В. В.** Внескелетные эффекты витамина D / В. В. Поворознюк, Н. А. Резниченко, Э. А. Майлян // Боль. Суставы. Позвоночник. - 2014. - № 1-2. - С. 19-25.
58. **Применение** альфа-липоевой кислоты для лечения симптоматической периферической нейропатии у больных сахарным диабетом: метаанализ рандомизированных контролируемых испытаний [из ресурса MEDLINE] // Диабет. Ожиріння. Метаболічний синдром. - 2014. - № 2. - С. 54-62.
59. **Применение** а-липоевой кислоты у пожилых пациентов с сахарным диабетом 2 типа и острым ишемическим инсультом: обзор / подгот. Н. Ткаченко // Рациональная фармакотерапия. - 2015. - № 1. - С. 47-50.
60. **Применение** комплекса витаминов группы В в неврологии / подгот. Т. Антонюк // Нейро NEWS. - 2015. - № 7. - С. 12-14.
61. **Рівні** фолієвої кислоти та гомоцистеїну в крові у жінок, хворих на синдром полікістозних яєчників, та динаміка цих показників під впливом фолатної терапії / Т. Л. Архипкіна, Ю. І. Караченцев, В. О. Бондаренко, Л. П. Любимова // Проблеми ендокринної патології. - 2016. - № 2. - С. 7-16.
62. **Строков И. А.** Эффективность витаминов группы В при лечении болевых синдромов / И. А. Строков, Л. Т. Ахмеджанова, О. А. Солоха // Міжнародний ендокринологічний журнал. - 2014. - № 2. - С. 74-80.

РОЛЬ ВИТАМИНОВ В ЖИЗНИ РЕБЕНКА

63. **Альфа-ліпоева** (тіоктова) кислота та антиоксидантна дієта допомагають покращити ендотеліальну дисфункцію у підлітків із ЦД 1 типу : пілотне дослідження // Диабет. Ожиріння. Метаболічний синдром. - 2016. - № 4. - С. 80-82.
64. **Бережной В. В.** Комплексные подходы в терапии дефицита железа, цинка, витаминов группы В у детей школьного возраста / В. В. Бережной, В. В. Корнева // Современная педиатрия. - 2016. - № 3. - С. 45-53.
65. **Вертегел А. О.** Вплив недостатності вітаміну Д на стан імунної системи : подвійна небезпека розвитку порушень остеогенезу в дітей, хворих на рекурентний бронхіт / А. О. Вертегел, Л. С. Овчаренко // Перинатология и педиатрия им. Е. М. Лукьяновой. - 2015. - № 3. - С. 71-74.
66. **Вітамін D** : як запобігти дефіциту? // Дитячий лікар. - 2015. - № 8. - С. 54-56.
67. **Волосовець О. П.** Роль дефіциту вітаміну D3 в патогенезі бронхіальної астми та atopічного дерматиту / О. П. Волосовець, С. П. Кривоустов // Дитячий лікар. - 2015. - № 8. - С. 11-13.
68. **Ефективність** сезонного застосування вітаміну D у дітей раннього віку з метою профілактики респіраторних інфекцій / Т. К. Знаменська, О. О. Лошак, Т. В. Куріліна, І. І. Новик // Неонатология, хірургія та перинатальна медицина. - 2015. - № 1. - С. 113-116.
69. **Забезпеченість** вітаміном D3 дітей з недиференційованою дисплазією сполучної тканини підліткового віку / Т. В. Починок, О. В. Тяжка, М. М. Васюкова [та ін.] // Международный журнал педиатрии, акушерства и гинекологии. - 2015. - № 2. - С. 13-17.
70. **Зазірний І. М.** Багаторівнева підтримка субхондральних фрагментів при лікуванні внутрішньосуглобових переломів променевої кістки типу 23-С АО / І. М. Зазірний, А. В. Василенко // Вісник ортопедії, травматології та протезування. - 2015.- № 1. - С. 69-74.

71. **Зайков С. В.** Імунотропні властивості пробіотиків, вітамінів та мікроелементів / С. В. Зайков // Дитячий лікар. - 2015. - № 3-4. - С. 33-42.
72. **К вопросу** о метаболических нарушениях у детей со сниженным уровнем витамина D и ожирением / И. Л. Никитина, А. М. Тодиева, Т. Л. Каронова, Е. Н. Гринева // Лечащий врач. - 2014. - № 3. - С. 10-17.
73. **Клініко-рентгенологічні** прояви різних типів вітамін-D-залежного рахіту / С. М. Марциняк, Н. О. Науменко, Т. А. Кінча-поліщук, А. М. Зима // Травма. - 2015. - Т. 16, № 5. - С. 66-74.
74. **Котлуков В. К.** Значение витаминно-минеральных комплексов / В. К. Котлуков, Л. Г. Кузьменко, Н. В. Антипова // Медицинский совет. - 2013. - № 2. - С. 6-13.
75. **Макєєва Н. І.** Клінічне значення рівнів вітаміну D у крові дітей із цукровим діабетом 1 типу / Н. І. Макєєва, В. М. Цимбал // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. - 2015. - № 1. - С. 45-47.
76. **Метаболізм** кісткової тканини у хворих на вітамін-D-залежний рахіт II типу / Ю. М. Гук, С. М. Марциняк, Т. А. Кінча-Поліщук, А. І. Чеверда // Вісник ортопедії, травматології та протезування. - 2015. - № 3. - С. 37-41.
77. **Оценка** обеспеченности витамином D детей и подростков / С. В. Мальцев, Э. М. Шакирова, Л. З. Сафина [и др.] // Педиатрия. - 2014. - Т. 93, № 5. - С. 32-38.
78. **Сельська З. В.** Досвід застосування вітаміну D3 у комплексній терапії атопічного дерматиту у дітей / З. В. Сельська // Современная педиатрия. - 2016. - № 3. - С. 94-96.
79. **Студеникин В. М.** Возможности применения поливитаминных комплексов в нейрорпедиатрии / В. М. Студеникин // Лечащий врач. - 2013. - № 9. - С. 60-64.
80. **Студеникин В. М.** Потребность в витаминах и минеральных веществах у детей разного возраста / В. М. Студеникин // Лечащий врач. - 2014. - № 6. - С. 29-33.
81. **Тяжка О. В.** Забезпеченість вітаміном D3 дітей з різними формами алергічних захворювань / О. В. Тяжка, З. В. Сельська // Современная педиатрия. - 2015. - № 7. - С. 89-91.
82. **Тяжка О. В.** Забезпеченість вітаміном D3 дітей з алергічними захворюваннями залежно від тяжкості хвороби / О. В. Тяжка, З. В. Сельська // Перинатология и педиатрия им. Е. М. Лукьяновой. - 2015. - № 4. - С. 89-91.
83. **Хомич О. В.** Роль вітамінів групи B у лікувальних заходах при первинній артеріальній гіпотензії / О. В. Хомич, Т. В. Гищак // Дитячий лікар. - 2016. - № 2. - С. 43-47.
84. **Что нужно знать** педиатру о витамине D: новые данные о его роли в организме (часть 1) / И. Н. Захарова, Ю. А. Дмитриева, С. В. Васильева, Е. А. Евсева // Педиатрия. - 2014. - Т. 93, № 3. - С. 111-117.
85. **Что нужно знать** педиатру о витамине D: новые данные о его роли в организме (часть 2) / И. Н. Захарова, Ю. А. Дмитриева, С. В. Васильева, Е. А. Евсева // Педиатрия. - 2014. - Т. 93, № 6. - С. 125-131.
86. **Чуйко М. М.** Обгрунтованість потреби застосування вітаміну D у дітей різного віку. Якому з препаратів надати перевагу? / М. М. Чуйко // Неонатология, хирургия та перинатальна медицина. - 2015. - № 2. - С. 129-134.

Электронная доставка документов

Уважаемые пользователи!

Для улучшения качества обслуживания пользователей

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ НАУЧНАЯ МЕДИЦИНСКАЯ БИБЛИОТЕКА ПРЕДЛАГАЕТ
новую сервисную услугу – электронную доставку документов, при помощи которой у Вас будет
возможность заказывать и получать электронные копии документов из фондов нашей библиотеки
НА БЕСПЛАТНОЙ ОСНОВЕ!

Заказы принимаются от коллективных и индивидуальных пользователей. Возможность выполнения заказа в каждом конкретном случае определяется специалистом библиотеки. После получения заказа и проверки наличия необходимого документа в фонде, происходит создание электронной копии документа, которая и отправляется пользователю на указанный электронный адрес. При невозможности выполнения заказа, пользователю направляется сообщение о причинах отказа.

В зависимости от объема и сложности, заказ выполняется в течение 1 – 2 рабочих дней.

Наши ограничения:

- принимаются заказы на доставку электронных копий статей из периодических изданий и электронных копий информационных писем только из фондов РНМБ
- однократно от удаленного пользователя принимается не более 5 заказов общим объемом 30 страниц.

Для получения электронных копий документов из фондов библиотеки просим обращаться на электронный адрес: **med_library_don@mail.ru** , или в отдел комплектования и научной обработки литературы по тел.: **(062) 304-61-90, 338-07-60.**

Составитель: Е. Г. Панечко, Н. А. Соловьева

Компьютерный набор: Л. А. Гуцина

Компьютерный дизайн: Н. В. Сухопара

Ответственный за выпуск: Н. А. Черная

83001

г. Донецк

б-р Пушкина, 26

факс (062) 304-61-90

телефон (062) 338-07-60

E-mail : med_library_don@mail.ru

www.donmb.dn.ua